

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 20 coroane.
Pe jumătate de an 10 coroane.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Vorbirea

Prea Sântiei Sale Domnul Episcop Ioan I. Papp locțiitor de mitropolit la hirotonirea și introducerea I. P. S. Sale arhiepiscop și mitropolit Dr. Nicolae Bălan.

In numele Tatălui și al Fiului și al sfântului Duh, Amin.

„Aceasta este ziua, carea a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa”.
Ps. 117, v. 24.

Inaltpreasfințite Domnule mitropolit primat, Preasfințitor episcopi frați în Domnul, iubit cler și popor!

Consistorul nostru mitropolitan în puterea dreptului său statutar, a convocat Congresul național la ședință extraordinară pe ziua de 13/26 Februar a. c. în scopul îndeplinirii scaunului de arhiepiscop și mitropolit de aici, devenit vacant cu datul de 1/14 Octomvre 1918.

Membrii acestei reprezentanțe legale a întregii noastre provincii mitropolitane de dincoace de Carpați, întrunindu-se în ziua pomenită aici la centrul mitropoliei în numărul cerut, și-au ațintit privirea și și-au concentrat toată încrederea în persoana fiului arhidiecezei de aici Dr. Nicolae Bălan, pe atunci preot de mir și profesor la despărțământul teologic al seminarului Andreian, pe carele în ziua următoare, deci la 14/27 a acelei luni, l'a și ales cu mare însuflețire de arhiepiscop și mitropolit la acest scaun vacant.

Publicându-se votul congresului, alesul l'a privit de un simbol al inelului, care mireasa îl oferă alesului inimei sale, în consecință a declarat solemn, că se supune voinței lui Dumnezeu și primește alegerea căzută asupra sa, care declarare privindu-o și congresul din a sa parte tot de simbol al inelului, ce mirele îl închină iubitei sale, între acestea părți direct interesate s'a încheiat contractul învoielii împrumutate, sau după cum cetim la capul 195 din cartea lui Timoteiu, arhiepiscopul dela Tesalonic, s'a îndeplinit actul *logodnei duhovnicești*.

Deși acest act ca atare s'a îndeplinit în toată regula, totuși desăvârșirii lui trebuia să-i mai premeargă cuvântul hotărâtor al altor doi factori superiori în drept și indispensabili, și anume: de o parte preainalta întărire a alegerii din partea Coroanei, iar de altă parte examinarea canonică a alesului de către Preasfințitul Sinod episcopesc.

În vederea acestor două condiții clare și imperative, eu, încă în ziua a șaptea dela primirea actului electoral l'am și prezentat Maiestății Sale gloriosului nostru Rege Ferdinand I spre preagrațioasă exerciere a dreptului său suveran, și acum mai urma deslegarea întrebării: *cum* să se constituie și *unde* să se întrunească Preasfințitul Sinod în scopul îndeplinirii afacerilor sale canonice.

Deslegarea întrebării fiind faptice de actualitate, în anumite cercuri se credea și discutabilă din motivul de notorietate publică, că, pe când valabilitatea acțiunii și a concluzelor unui atare Sinod episcopesc este condiționată nu numai dela convocarea în regulă și în timp potrivit a membrilor, ci și dela prezenta și dela conlucrarea cel puțin încă a unui episcop pe lângă mitropolitul respective locțiitorul de mitropolit al provinciei interesate, pe atunci mitropolia noastră ajunsă în situația excepțională de a avea numai un singur episcop, nu era în poziția de a-și putea constitui Sinod din episcopii provinciei Sale.

Chestia însă nu era și nu putea fi discutabilă de aceea, pentru că procedura de constituire a Sinodului episcopesc în asemenea cazuri excepționale este normată prin canonul 6 al Sinodului local din Sardichia astfel că: mitropolia interesată are să reflecteze la ajutorul mitropoliei învecinate, prin urmare, pe câtă vreme sustă acest canon, care dă mitropoliei noastre posibilitatea de a-și constitui Sinod în provincia Sa, și astfel, pe câtă vreme stăm pe baza statutului nostru organic, examinarea canonică și sfințirea alesului nu putea avea loc decât aici la centrul arhidiecezei și a mitropoliei interesate.

În fața acestei situații favorabile, conștient de chemarea și datorință ce-mi impune poziția ce ocup în organismul bisericii noastre de aici, eu, de loc ce am luat cunoștință oficială despre prea grațioasa întărire a alegerii de sub întrebare, am și urmat imediat dispoziției canonului provocat și atât prin scrisori oficiale cât și prin graiul alesului nostru, acum ierarh Nicolae, m'am adresat Inaltpreasfințitor mitropolit și frați în Domnul din provinciile învecinate București și Cernăuț și Preasfințitorului episcop Nicodim dela Huși, cu cercarea și rugarea respectuoasă: să binevoiască a osteni până aici spre a-mi da ajutor la îndeplinirea afacerii canonice de sub întrebare.

Că ce răsunset a aflat cercarea și rugarea mea în inimile fraților în Domnul, la cari m-am adresat, învederează eclatant din înalta lor prezență în număr chiar mai mare decât ce credeam, prin ce și-au manifestat deosebita lor dragoste față de noi, și dorința de conlucrare armonică în viitor cu noi, cei de aici.

Prin expunerile de mai sus n'am urmărit și nu urmăresc alt scop decât scoaterea la iveală și ridicarea la suprafață a avantajului, ce-l dă bisericii noastre de aici însași organizația ei de acum, așezată pe atari temelii de autodeterminare, cari observate cu acuratețea și sfințenia cerută, îi fac posibilă pe toată linia și între toate împrejurările exercierea liberă — fără vre-o influență din afară, — a drepturilor ei autonome și astfel ajungerea scopurilor ei determinate prin aceasta organizație ca și așezământ de lege, cum s'a întâmplat și în cazul de față.

Iubit cler și popor!

Reprivind acum asupra solemnității, cu care s'a celebrat sfânta liturgie și reprivind asupra mărețului act canonic, îndeplinit deja și a celui administrativ ce are să urmeze, pentru a căror îndeplinire ne-am întrunit din apropiere și din depărtare în număr atât de impozant aici în acest vecinic lăcaș al mării lui Dumnezeu, la acest izvor pururea curgător și dătător de lumină și vieață creștinească, de întărire și mângâiere sufletească, abia am putea afla cuvinte mai potrivite pentru caracterizarea acestei sărbători, decât prin cuvintele psalmistului: „*Aceasta este ziua, carea a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa*”.

Da, ziua de astăzi este cu adevărat zi de bucurie și veselie generală prin însuși faptul, că prevedința divină ne-a făcut parte de soarele zilei acestui praznic de pomenire a plinirii făgăduinței Mântuitorului nostru Iisus Hristos, dată sfinților săi învățăcei și apostoli în ziua mării sale înălțări la ceriu: „*că le va trimite alt mângâitor*”, prăznuim astăzi pogorîrea Duhului sfânt peste acei învățăcei și apostoli, prin cari s'a format prima obște creștină și astfel s'a pus temelia împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Pe când aceasta sărbătoare este zi de bucurie și veselie generală pentru noi toți precum a fost pentru străbunii și părinții noștri din toate veacurile, pentru Preasfințitul nostru ierarh Nicolae această sărbătoare este cu adevărat și zi de deo-

sebită bucurie și veselie specială personală, pentru că astăzi a primit Preasfințitul dar al arhieriei cu o solemnitate fără păreche în tot trecutul bisericii noastre de dincoaci de Carpați, ceea ce se confirmă prin faptul de deosebită însemnătate istorică, că la îndeplinirea acestui act canonic am conlucrat cinci episcopi în frunte cu mitropolitul primat al României Dr. Miron Cristea pe când sfințirea tuturor celorlalți ierarhi ai acestei mitropolii din cursul vieții noastre constituționale s'a făcut numai de mitropolitul, respective locțiitorul de mitropolit cu ajutorul a câte unui episcop sufragane, și numai fericitul întru pomenire Teofil Bendela s'a sfințit aici la 1874 de către mitropolitul locului cu doi episcopi sufragani.

Dacă însă pentru Preasfințitul mire ierarh Nicolae este praznicul de astăzi zi de bucurie și veselie specială personală, nu mai puțin este ziua de astăzi zi de adevărată bucurie și veselie specială pentru mireasa arhidieceză și mitropolie, care timp de peste un an și jumătate așteaptă cu nerăbdare să depună vâlul greu al văduviei.

Inaltpreasfinte Domnule arhiepiscop și mitropolit !

Astăzi, după darul și după voința celui preainalt te-ai învrednicit de preasfântul dar al arhieriei, astăzi dară, când te-ai îmbrăcat cu podoabe alese, când ți-s'a pus pe cap coroana ca și unui mire și astfel te-ai cununat cu mărire și cu cinste, poți mărturisi cu apostolul neamurilor (Evrei cap. v. 4) precum constatăm și mărturisim și noi, că „*nu tu însuși te-ai îmbrăcat în acestea podoabe, că nu tu însuși ți-ai dat aceasta mărire și cinste*“, ci la aceasta dignitate te-a ridicat și aceasta cinste ți-a dat-o biserica noastră vie, reprezentanta clerului și a poporului mitropoliei noastre, care te-a ales de cap și conducător al ei; Maiestatea Sa, gloriosul nostru domnitor Ferdinand I. prin preagrațioasa întărire a alegerii, și preasfințitul nostru sinod episcopesc, care cenzurând partea canonică a alegerii te-a aflat vrednic de preasfințitul dar arhieresc.

Și acum după ce ți-s'a pus pe umeri omoforul ca și simbol al plenitudinii darului arhieresc, după ce ai îmbrăcat mantia, care decorează umerii tăi și-ți va servi de simbol al obligamentului de-a aduna și ocroti pe toți credincioșii și de-a încălzi sub aripile tale toate așezămintele noastre religioase morale și culturale economice cu căldura dragostei arhieresti, cum adună, cum ocrotește și încălzește găina puii sub aripile ei, ar urma să-ți predau și toiagul arhipăstoririi sufletești și întronizarea în scaunul pentru care ești ales, dar înainte, de a face aceasta dau loc cetirii înaltului decret regal despre întărirea alegerii tale de atare.

Înterupându-și P. S. Sa Episcopul Aradului cuvântarea, dl ministru de culte și instrucțiune publică, P. P. Negulescu citește următorul Decret:

Ferdinand I-ii

prin grația lui Dumnezeu și voința Națională

Rege al României

La toți de față și viitori sănătate
Asupra Raportului Ministrului nostru Se-

cretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii cu Nr. 20097 a. c.

Am decretat și decretăm :

ART. I. Prea Sfințitul nou hirotonit Arhieriu Dr. Nicolae Bălan este imputernicit, până la data investiturii Sale legale ca Arhiepiscop și Mitropolit al Arhidiecezii Ardealului, să conducă Arhidieceza pentru care a fost ales și hirotonit.

ART. II. Ministrul nostru Secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Instrucțiunii este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentului Decret.

Dat în București la 26 Mai 1920.

(ss) Ferdinand.

Ministrul

Cultelor și Instrucțiunii

(ss) P. P. Negulescu.

După cetirea acestui Decret Preasfințitul episcop al Aradului Ioan I. Papp conduce pe ierarhul Nicolae la scaunul de arhiepiscop și mitropolit și deodată cu predarea toiagului arhipăstoresc continuă vorbirea precum urmează:

Inaltpreasfinte D-nule arhiepiscop și mitropolit !

Incununat acum cu toată mărimea și cinstea cuvenită unui ierarh al bisericii noastre ortodoxe române îți predau acum acest toiag arhipăstoresc, cu care vei avea să aperi turma cuvântătoare contra tuturor vrășmașilor văzuți și nevăzuți și să o conduci la pășunea cea adevărată și mântuitoare de după porunca și învățătura Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Și acum investit cu acestea podoabe ca și arme duhovnicești, te introduc și te declar de introdus cu toată solemnitatea în scaunul vacant de arhiepiscop și mitropolit al nostru, conform dispoziției din Statutul nostru organic ca și așezământ de lege.

Țin de prisos să accentuez drepturile și datorințele speciale imbinare cu aceasta demnitate rezervată de prevedință pentru aleșii săi, pentru că acestea sunt accentuate în mărturisirea și jurământul de credință făcut astăzi înaintea lui Dumnezeu și a marelui public venit la acest ospăț de mare însemnătate al bisericii noastre naționale ortodoxe române.

Ating însă trebuința de a avea în vedere adevărul cuvintelor scripturii, „*că tot arhierul, care se ia din oameni, pentru oameni se pun spre cele ce sunt către D-zeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate*“ (Evrei cap. I. v. 1), să mai ai totdeauna în vedere și datorințele simbolizate prin celea trei râuri de pe icoana vulturului, pe care ai stat la depunerea jurământului și la mărturisirea credinței, la cari mai adaug; că pe cât este de frumoasă și sublimă chemarea și îndreptățirea arhierului de a lucra și de-a face să se lucre pe toate terenele și cu toate mijloacele legale pentru dezvoltarea și întărirea sentimentului religios în popor, pentru ridicarea culturii lui intelectuale și morale și pentru readucerea lui la viața creștinească după brazda trasă de Mântuitorul nostru Isus Hristos prin sfințele sale învățături, pe atât de frumoasă și sublimă este și datorința lui de-a imbina darul cu rugăciunea, pacea au dragostea și rigoarea cu dreptatea, că astfel să împace cerul cu pământul și pe om cu Dumnezeu creatorul și ocrotitorul lumii văzute și nevăzute.

Preasfințite ierarhe Nicolae.

Introdus acum cu toată solemnitatea în acest scaun de arhiepiscop și mitropolit și văzând mulțimea poporului, care a venit să ia parte la acest ospăț al cununiei Tale, știu să-mi dau seamă de adevărul, că Nicolae însemnează „*biruitor de popoare*“ și că sfântul ierarh Nicolae al cărui nume porți, s'a făcut vrednic de acest nume prin faptul, că el a biruit slăbiciunile și păcatele multora, pe cari i-a adus la viață neprihănită și plăcută lui Dumnezeu.

Dându-mi seamă de aceasta nu pot tăinui nici adevărul, că dacă la tunderea întru monah și s'a lăsat acest nume primit în sfântul botez, aceasta sa făcut la insistința Ta bazată pe dorința vrednicilor tăi părinți, cari ți-au dat numirea acestui sf. ierarh Nicolae, ca se calci pe urmele lui și în activitatea ce dorești a o desvolta pe terenul vieții moral-religioase să-l ai de model.

De aceea închei vorbirea mea cu rugarea ferbinte la tronul Părintelui ceresc: să-ți dea zile senine cu viață pașnică întru ani îndelungați, ca să poți satisface dorințelor și aspirațiilor clerului și poporului arhidiecezii și mitropoliei noastre, legate de alegerea ta, și să-ți vezi realizat idealul, de care ai fost cuprins în momentul, când ai făcut declarația că primești aceasta alegere.

Doresc ca ziua de astăzi să fie începutul unei epoci de renaștere a vieții creștinești și de înaintare a bisericii noastre vii, a clerului și poporului nostru, pe toate terenele vieții religioase-morale culturale și economice, spre mărimea lui Dumnezeu, spre binele patriei noastre și spre mulțumirea sufletească a ta și a noastră a tuturor. Amin.

Vorbirea

Domnului Ministru de culte și Instrucțiune publică P. P. Negulescu rostită cu ocaziunea hirotonirii și instalării I. P. S. Sale arhiepiscop și Mitropolit Dr. Nicolae Bălan.

Inalți preasfințiți,

Preasfințite,

Preacucernici părinți,

Drept credincioși, frați întru Domnul !

Sărbătoarea de astăzi, atât de frumoasă și de înălțătoare prin ea însăși, iese totuș din cadrul actelor religioase de acest fel, ce s'au mai prăznuit de biserica ortodoxă română de dincoaci de Carpați. Asupra celorce s'au săvârșit astăzi în sfânta catedrală a Sibiului, se resfrânge lumina de apoteoză a vremilor mărețe ce ne-a fost dat să trăim, și le ridică la înălțimea unui act politic, cu însemnătate istorică. Pentru prima oară, șeful bisericesc al românilor ortodoci din Ardeal, Banat și părțile ungurene, ales după vechia constituție a acestei provincii mitropolitane, a fost întărit de regele României și sfințit de primatul din București, în prezența primului ministru al regatului întregit. Guvernul ia parte, din toată inima, la bucuria pe care trebuie s'o simtă astăzi toată suflarea românească, și aduce, cu acest prilej, omagiile Statului, ca organism politic, celei mai înalte din instituțiile sale, care este biserica ortodoxă română.

Celei mai înalte, — și celei mai folositoare. În cartea întunecată a trecutului nostru, în care lungă poveste a restrîștei nu e prea des întreruptă de însemnările luminoase ale biruinței, în slovele șterse de vremuri de pe pisaniile bisericilor și în cele păstrate, cu vrednicie și scumpătate, în cronici și hrisoave, istoria a tors fără încetare firul unui adevăr plin de înțeles: alături de iubirea adâncă a pământului strămoșesc, credința neclintită în Dumnezeu a fost pavăza mân-

tuitoare a neamului românesc de pretutindeni. Fără această credință, în dreptatea de sus, care avea să vină odată, cu atât mai deplină și mai strălucitoare, cu cât se lăsa mai mult așteptată, neamul nostru n'ar fi putut rămânea în picioare, în mijlocul cumplitelor vijelii ce s'au abătut neconținut asupra-i.

Rolul acesta de a întări statul român, unde exista, l-a îndeplinit biserica ortodoxă de dincolo de Carpați. Iar dincoace de lanțul lor, unde neamul românesc eră prins în cadrele unui stat străin, biserica ortodoxă a ținut pururea vie conștiința națională, și a pregătit în tăcere, ea mai ales, unirea de care ne bucurăm astăzi atât de mult.

Dar, în afară de acest rol național, biserica, în deobște, mai are de îndeplinit și un rol social, în orice stat, fără deosebire. Căci statul nu este decât forma legiuită a vieții oamenilor laolaltă. Iar aceasta viață nu este cu puțință fără anumite idei și sentimente, — ca recunoașterea deplină a dreptului egal de a trăi și de a se bucura de viața a tuturor semenilor noștri, respectul riguros al acestui drept, dorința de înlesni fiecăruia exercitarea lui, și, mai presus de toate, iubirea pentru ceie duc, ca și noi, greaua luptă pentru existență, și mila pentru ceie cad într'însa, sub loviturile împrejurărilor necruțătoare.

Acestea sânt însă, tocmai ideile și sentimentele pe cari le cultivă biserica, sub numele de virtuți creștinești, cu mai mult succes decât o pot face celelalte instituții ale statului, cari n'au la îndemână decât sancțiunile lumești — atât de neîndestulitoare, — pe când religia ține pururea conștiințele plecate dinaintea justiției divine, de care nimeni nu poate scăpa, nici în această viață, nici în cea de apoi.

Rolul acesta, eminent politic, fiindcă tinde la întărirea statului, prin întărirea temliilor vieții sociale, e chemată să-l joace biserica mai ales acum, în momentele grave, de dezorientare morală, prin care trec mai toate popoarele europene, în urma grozavului război, ce de-abia s'a sfârșit. În vârtejul nemilos al lungilor lupte sângeroase, oamenii au pierdut par'că ceva din delicata conștiință morale, — multă sau puțină, — câtă aveau mai înainte. Viața aproape-lui și averea lui li-s'au înfățișat, în război într'o lumină ciudată, de lucruri fără preț, de care se putea dispune, nu numai după legile neînduplecate ale forței armate, care, trebuind să apere, e silită să distrugă, — dar și după bunul plac individual. Căci, în mulțămirea adâncă a soldatului, de a fi ucis un vrăjmaș, și de a fi prefăcut în praf bunurile materiale care-l susțineau în luptă, se înneca poate ceva din sensibilitatea etnică a omului.

Iar când războiul, cu grozăviile lui s'a sfârșit, au început miile de lipsuri și de neajunsuri ale unei stări de pace, în care nimic nu mai era la locul său. Imensitatea pagubelor materiale suferite de toți a ieșit brusc, și cu brutalitate la iveală. Chiar și la popoarele învingătoare, entuziasmul victoriei s'a răcit încetul cu încetul în fața nenumăratelor greșeli ale vieții, și mai ales, în fața enormei scumpiri a traiului. În nemulțumirea generală ce a urmat în chip firesc, contrastele sociale s'au accentuat, lipsele de clasă s'au întetit, și vântul rău al nebuufei dela miazănoapte, vântul anarhiei stupide și sanguinare, care împinge la distrugerea oarbă și brutală a tot ce a fost de preț până acum în viața omenirii, suflă cu furie asupra noastră.

În preajma furtunilor nouă ce ne amenință, biserica are, mai mult ca ori când, datoria ea, urmând menirea ei firească, să lupte pentru îmblânzirea spiritelor înrăite de împrejurări, să predice pacea sufletească pentru toți. Întărească resemnarea creștină în fața fatalităților istorice, și, mai ales, să propoveduiască dragostea și unirea între frați. Restabilirea armoniei sociale și politice nu mai e cu puțință astăzi, numai cu mijloace lumești, biserica trebuie să vină în ajutorul statului, cu convingerea, că, întărindu-l pe el, se întărește pe ea însăși. Căci statul e un tot, ce nu poate suferi nici o atingere fără ca toate părțile lui s'o simtă imediat și istoria marilor revoluții ne-a arătat, că în momentele critice, când statele se năruesc, biserica se prăbușește de asemenea. Așa a fost în Franța, la sfârșitul veacului al XVIII-lea, așa este astăzi, în nefericita Rusie.

În numele guvernului, care reprezintă Statul, și întrucât ministrul de culte este conducătorul politic al bisericii ortodoxe române, care este

biserică de stat, mă socotesc dator să semnalez primejdile ce ne amenință și să lămuresc tuturor chemarea vremii. Nădejile noastre se îndreptează către păstorii noștri sufletești, de dincoace și dincolo de Carpați, iar privirile noastre se opresc, stăruitoare asupra noului ales arhiepiscop și mitropolit al Sibiului. Viața curată și adâncă învățatură teologică a celulei a fost ridicat astăzi la această înaltă treaptă bisericească, sânt pentru noi o cheazășie neîndoioasă, că cele ce poporul ardelean așteaptă dela alesul său, se vor împlini fără greș.

Inalt Prea Sfințite!

Din scrierile ce ați dat până acum la lumină, vă cunoaștem ca pe un adânc înțelegător al creștinismului și ca pe un priceput tâlcuitor al învățăturilor Domnului. Știind, că v'ați ales ca îndrumător omiletic, un lucefăr al artei oratorice creștine, pe Sf. Ioan Chrisostomul, nu ne îndoim că glasul înalt al prea sfinției Voastre va răsuna în curând, cu păstorească autoritate, pe frumoasele plaiuri ale Ardealului, chemând pretutindeni sufletele dreptcredincioșilor la împlinirea datoriilor către țară și neam.

Dea Dumnezeu, prea milostivul, ca aceste prețioase daruri ale minții, încălzite de focul nestins al credinței, și pătrunși de harul osârdiei pentru tot ce e bun și de folos, să lucreze cu spor și să rodească din belșug, pe ogorul bisericii și al statului!

Hirotonirea noului mitropolit.

Actul însemnat al alegerii de arhiepiscop și mitropolit, a I. P. C. sale *Dr. Nicolae Bălan* în fericitele momente din 27 Februarie a. c. din partea Congresului nostru național-bisericesc, a aflat încheere solemnă și impunătoare Dumineca trecută, în ziua cea mare a pogoririi Duhului Sfânt — o fericită coincidență a sărbătorii bisericii cu marele praznic — în catedrala noastră.

Venit-au P. Sfințiii ierarhi ai bisericii noastre din toate părțile locuite de Români, venit-au sfinții Maieștii Sale Regelui nostru *Ferdinand I.*, în frunte cu viteazul general *Averescu* în calitate de prim-ministru al țării românești, reprezentanții vitezei noastre armate în frunte cu generalii *Boieriu, Moșoiu, Papp* și alții, venit-au învățații aeropagului nostru de știință Academia Română, în frunte cu marele dascăl *Iorga, Sextil Pușcariu* și *Lupaș*, venit-au reprezentanții bisericii sore gr. catolice în frunte cu canonicul *Marcu*, venit-au d-nul *Dr. Maniu*, d-nul *Dima*, reprezentantul societății ort. femeilor d. *T. Popescu*, reprezentanții celorlalte confesiuni creștine, venit-a clerul și poporul din întreaga noastră mitropolie.

Sosirea oaspeților.

Primul oaspe sosit pentru a lua parte activă la actul hirotonirii și introducerii mitropolitului nostru a fost P. S. Sa Episcopul Aradului *Ioan I. Papp*. A venit joi seara însoțit de I. P. Cuvioșia Sa arhimandritul *Filaret Musta*, fostul președinte al congresului național-bisericesc care a efectuat actul alegerii de arhiepiscop și mitropolit, asesorul *Dr. George Ciuhandu*, protopopul *Procopiu Givulescu* și diaconii *Ioan Cioara* și *Dr. Lazar Iacob*.

La gară a fost întâmpinat de dnii *Lazar Triteanu* și *Dr. Aurel Crăciunescu*, și de elevii seminarului arhidiecezan.

Vineri la orele 11 a. m. a sosit din București cu tren special I. P. S. Sa Domnul Mitropolit-Primat al României *Dr. Miron Cristea*, însoțit de P. S. S. Lor: *Nicodim*, episcop de Huși; *Evgenie* Piteșteanul, locțiitor de Argeș, *Vartolomei* Băcăuanul, locțiitor de Râmnic și Noul Severin; *Ipolit*, episcop de Rădăuț, arhidiaconul *Adrian Boca*, diaconii *Dr. N. M. Popescu*, directorul sfetei mitropolitii, *Const. Grigoriu*, *Nicodim*, *Bunescu*, presbiterul *I. D. Petrescu*, subdirectorul sfetei mitropolitii, *Dr. Chiselita*, secretarul episcopului de Rădăuț și mai mulți distinși oaspeți din capitala țării.

Tot cu acelaș tren a sosit în mijlocul nostru dl. ministru de culte și instrucțiune publică *P. P. Negulescu*, însoțit de administratorul casei bisericii *C. Dobrescu*.

Întru întâmpinarea înalților oaspeți au eșit la gară P. S. Sa Episcopul *Inan I. Papp*, generalul *D. Pap*, prefectul județului *Dr. Comșa*, prefectul *Dörr*, primarul *Goritz*, asesorii cosistoriali *Voileanu, Triteanu, Dr. Proca, Dr. Ciuhandu*, protopopul *Givulescu*, directorul școlii normale *Dr. Stan*, cu profesorii *Crăciunescu, V. Păcală, E. Todoran, T. Popovici, A. Popovici*, directorul liceului de fete *Dr. Bologa*, clericii și elevii școlii normale *Andrei Șaguna*, elevele liceului de fete etc.

La intrarea în gară a trenului au fost întâmpinați cu strigăte de „Să trăiască“.

După coborirea din tren a Primatului și a suitei sale a fost salutat din partea părintelui episcop al Aradului prin călduroase cuvinte. P. S. Sa, și-a exprimat bucuria, că bunul Dumnezeu ne-a făcut părtași de aceste momente, când putem saluta în mijlocul nostru pe primatul țării și exarhul plaiurilor și pe ierarhii din toate părțile locuite de români.

I. P. S. Sa Mitropolitul-Primat *Dr. Miron Cristea* răspunde emoționat.

A urmat apoi intrarea în biserică unde s'a făcut o scurtă rugăciune.

*

Sâmbătă tot la orele 10 a. m. s'a întrunit preasântitul *Sinod episcopesc*. Episcopul Aradului *Ioan I. Papp* a expus cele premerse în cauza alegerii de arhiepiscop și mitropolit; apoi a urmat examinarea canonică a alesului *Dr. Bălan*.

Prima întrebare i-a pus-o mitropolitul primat, apoi fiecare ierarh a pus câte o întrebare, la cari a primit cele mai corespunzătoare răspunsuri — și astfel alesul arhiepiscop și mitropolit *Dr. Nicolae Bălan* s'a declarat apt de a primi treapta arhieriei.

*

La orele 11 s'a ținut ședința consistorului mitropolitan, în care s'a luat ultimele dispozițiuni cu privire la introducerea nou alesului în post.

Actul hirotonirii.

Sâmbătă seara la 6 ore s'au început ceremoniile religioase, prescrise la hirotonirea de arhierie, pentru hirotonirea nou alesului arhiepiscop și mitropolit al Românilor ortodoxi din Transilvania, Crișana, Banat și părțile ungurene. a *Preacuvioșiei Sale arhimandritului Dr. Nicolae Bălan*.

Serviciul s'a început la orele 6 cu vecernia în biserică catedrală servind *Preacuvioșia Sa* noul mitropolit cu protopresbiterii *Dr. Ioan Stroia* și *Dr. George Ciuhandu*, presbiterul *I. D. Petrescu* și diaconii *Dr. Popescu, A. Boca, Ioan Cioara, Dr. Lazar Iacob, C. Grigoriu, Nicodim* și *Bonescu*, asistând la serviciu toți ierarhii veniți spre acest scop în Sibiu, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul-primat.

După mărirea dela stihovăna s'a rostit ectenie și pentru nou alesul mitropolit, care după otpust, desbrăcând odăjdile a luat loc dimpreună cu ceilalți arhieriei la masa pusă în mijlocul bisericii pe care era: evangelia, crucea o sticlă cu vin roșu, păhare și prescuri.

Diaconii s'au prezentat în fața alesului și după-ce l-au cădit de 3 ori, diaconul *Dr. Popescu* i-a citit actul prin care se comunică, alesului, că sinodul arhieresc l-a aflat vrednic de treapta arhiericească, iar Maieștatea Sa Regele *Ferdinand I* i-a întărit alegerea de arhiepiscop și Mitropolit al Românilor din Transilvania, Crișana, Banat și părțile ungurene.

Alesul răspunde, că primește cu mulțumire vestea și se supune votului sinodului arhieresc și hotărârii Preainalte, promițând că va păstori cu tot zelul și va conduce în fapte bune turma cuvântătoare din arhidieceză și mitropolie.

După acestea a urmat *vecernia mare*, împreună cu *litie* și *priveghere*, la care a pontificat P. S. Sa arhierul *Evgenie* Piteșteanul înconjurat de alesul mitropolit, protopresbiterii, preoții și diaconii amintiți mai sus. Paremiile au fost citite din partea P. S. Sale episcopului *Ioan* al Aradului.

Serviciul divin s'a terminat la orele 8 seara. În decursul sfinteii *liturgii* dela praznicul *Rusaliiilor*, s'a îndeplinit apoi actul adevăratei întreg Sibiu avea aspect sărbătoersc.

Încă de dimineață public ales și număr, clerici de toate rangurile și credincioși din toate părțile arhidiecezei au început a umplea curtea și spațioasă catedrală.

La orele 8 se postează în fața rezidenței o companie de onoare și muzica militară.

La orele 9 preoții celebranți îmbrăcați în ornate în frunte cu nou alesul mitropolit, arhimandriții Dr. Badescu și R. Ciorogariu, protopresbiterii Dr. Stroia, Dr. Ciuhandu, subdirectorul mitropoliei Ungro-Vlahiei I. D. Petrescu, diaconii cari au servit și la vecernie, corul și elevii seminariali în sunetul clopotelor au ieșit în procesiune din catedrală și au mers la rezidența arhiepiscopicească spre a conduce ierarhii în biserică.

La întoarcerea în catedrală muzica militară a intonat un frumos imn religios.

Arhieriei îmbrăcați în ornate strălucitoare se postează înaintea altarului, luând loc pe foteliile din mijlocul bisericii. Pe cel din mijloc mitropolitul-Primat Miron, având de dreapta pe episcopul Aradului Ioan, arhieriei Vartolomei și Evgenie, la stânga pe Nifon și Ipolit fiind înfins înaintea lor un covor pe care e brodat chipul vulturului.

E condus acum din altar alesul și după ce diaconul Dr. Popescu zice: „Poruncind poruncește, înaltpreasfințite Stăpâne!”

Protopresbiterul Dr. Ciuhandu îl prezintă arhieriei cu cuvintele: „Cu umilință să prezintă înaltpreasfințitei Tale spre hirotonire iubitul de Dumnezeu, preacuviosul arhimandrit *Nicolae* ales și întărit arhiepiscop și mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș, și se pune înaltpreasfințitei Tale spre grațioasă dispozițiune.”

Mitropolitul-primat întreabă:

„De ce ai venit și ce ceri?”

Alesul răspunde:

Am venit să cer hirotonire cu preasfințitul dar arhieresc.”

Mitropolitul-primat:

„Arată-ne nouă cum crezi?”

Alesul rostește simbolul credinței, după care mitropolitul-primat îl binecuvântă de trei ori zicând:

„Darul lui Dumnezeu Tatăl și al Domnului nostru Isus Hristos și al Duhului sfânt să fie cu tine.”

Alesul e condus până ce ajunge să stea pe mijlocul vulturului, și-l prezintă de nou, la ce P. S. Sa episcopul *Ioan* îl agrătește cu următoarele:

„Arată-ne nouă mai pe larg cum crezi despre întruparea Fiului și cuvântului lui Dumnezeu?”

Alesul rostește partea referitoare din simbolul credinței completată cu esența dogmei despre cele trei ipostasuri ale sfintei Treimi și cu respingerea erezurilor lui Arie, Macedonie și Nestoriu, — după care mărturisire alesul e condus până la capul vulturului și iarăși îl prezintă arhieriei.

Episcopul Nicodem îl întreabă:

„Mai spuue-ne: cum crezi despre canoanele sfinților apostoli și ale sf. părinți?” iar alesul răspunde cu declarația, prin care-și precizează mărturisirea credinței și misiunea arhierescă. După aceasta mitropolitul-primat și ceilalți arhieriei îl binecuvântă; el se închină de trei ori arhieriei și le sărută mâna, iar ei îl sărută pe frunte. Covorul e dus acum înaintea icoanei Mântuitorului, unde alesul stă până la „Câți în Hristos” când e condus în altar spre a fi hirotonit.

Este condus în jurul prestolului de trei-ori de episcopii *Ioan* și *Nicodem*, apoi ingenunchind înaintea prestolului, punându-i toți arhieriei epitrafirele pe cap mitropolitul-primat citește rugăciunile prescrise pentru hirotonirea arhieriei, și-l prezintă apoi credincioșilor de trei-ori în ușa împărătească cu evintele: „*Vrednic este!*” Corul întonează vrednic este. Cu aceasta hirotonirea a fost terminată continuându-se liturgia la care răspunsurile liturgice le-a dat corul mixt bine instruit și alcătuit din acest fericit incident de profesorul seminarial *T. Popovici*. Partile de solo au fost cântate de profesorul de cânt la conservatorul din Cluj dl Ionel Crișan. A făcut o adâncă impresie irnosul Rusaliilor compus de maestrul *Dima* și cântat de dna Leontina Dr. Proca, dsoara Delia Olariu, dnii C. Popa și N. Topolog. La finea sfintei liturghii toți arhieriei afară

de nou hirotonitul mitropolit s'au desbrăcat de ornate și au eșit din altar, postându-se înaintea mesei așezate înaintea altarului.

În fruntea mesei au ocupat loc mitropolitul-primat, având la dreapta pe noul mitropolit și pe ceilalți arhieriei, iar la stânga pe dl prim-ministru Averescu și ministrii Negulescu și Goga.

Mitropolitul-primat *Miron* rostește cu cunoscutu-i dar oratoric o frumoasă cuvântare.

A urmat apoi instructiva cuvântare a p. episcop *Ioan* al Aradului pe care o publicăm în fruntea foii.

Rostește apoi dl ministru de culte și instrucțiune publică *P. P. Negulescu* o clasică cuvântare.

Toate trei cuvântările au fost ascultate de distinsul și numerosul public cu atențiune și la urmă răsplătite cu strigăte de „să trăiască”.

Urmează acum cuvântul program al hirotonitului mitropolit *Nicolae*.

În catedrală liniște adâncă și aer de sărbătoare.

Se apropie de orele unu când arhieriei și noul mitropolit cu aceiași solemnitate cu care veniseră au fost conduși la reședință.

Aici au urmat *recepțiunile* cari au durat peste două ore apoi la oara trei și jumătate s'a început *banchetul* oferit distinșilor oaspeți de noul mitropolit în sala dela Unicum la care au luat parte 300 persoane: ierarhii, miniștrii, ofițerii de rang superior reprezentanții bisericii sore și a celorlalte confesiuni, diferiți onorațori din toate părțile mitropoliei și vechiul regat, protopopi, preoți, meseriași și țărani.

A urmat apoi frumoasa conferință în sala Asociațiunei a d-lui profesor *N. Iorga*.

La oarele 8 seara *cocertul* festiv dat din partea Reuniunii de muzică din Sibiu în onoarea noului mitropolit.

Luni *peregrinaj* în reșinar la mormântul adormitului întru Domnul Arhiepiscop și Mitropolit baron de Șaguna.

Prezența înalților oaspeți, a dlui prim-ministru și a celorlalți d. ni ministri, a I. P. S. D. mitropolit-Primat și a celorlalți ierarhi din toate părțile locuite de români a ridicat mult nimbul festivităților noastre.

Dnul prim-ministru general Averescu a părăsit Sibiul încă Duminecă la ora 1 $\frac{1}{2}$. Ceialalți d. ni ministri, ierarhii din vechiul regat, afară de mitropolitul-primat și suita lor, au părăsit Sibiul Luni seara cu un tren special.

I. P. S. D. mitropolitul-primat *Miron* a plecat Marți dimineața la Târgul-Murășului, ca să-și vadă părinții.

P. S. D. episcopul *Ioan* al Aradului dimpreună cu membrii consistorului mitropolitan au părăsit orașul Mercuri dimineața.

Concurs.

Fiind vacant postul de învățător dela școala conf. gr. or. română din comuna **Babșa** protopresbiteratul: Belinț, județul Timis, pe baza §. 58 punctul 4 din „Regulamentul pentru organizarea învățământului,” să deschide concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

- Bani gata dela comuna bisericească: 1000 cor.
- Pentru coferință, pe lângă cărăușie 20 cor.
- Pentru scrijtoristică: 20 cor.
- 8 m. de lemne, din cari are a se încălzi și sala de învățământ.
- Cvartir liber cu intravilanul și delnița de sub numărul pe care să află sala de învățământ.
- Dela fiecare înmormântare câte 2 cor.
- Intregirea dela stat. — Această întregire comuna bisericească nu o garantează.

Recursele cuviincios ajustate, să se trimită P. On. Domn Gherasim Sêrb în Belinț, având recurenții a se prezenta în vreo Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Babșa, spre a-și arăta desteritatea în tipic și cântarea bisericească Recurenții cu pregătiri mai multe vor fi preferiți tot astfel și cei perfecționați în muzica vocală. Conducerea stranei și a școlariilor la actele religioase, să impune învățătorului fără altă remunerație.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gherasim Sêrb*, protopresbiter.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa primă din **Giula-Varșand**, foastă a decedatului paroh *Vincentiu Pantoș*, se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”.

Beneficiul de paroh e următorul: 1. Una sesiune parohială. 2. Birul și stolele legale. 3. Dreptul de pășunat aparținător sesiei par. 4. Congruă pentru care parohia nu ia garanță.

Alesul e îndatorat a suportă toate dările după beneficiul său, și a catehiză la toate școlile din comună fără drept de remunerație dela parohie.

Parohia fiind de clasa primă, dela recurenții se cere cvalificație prescrișă în concluzul Sinodului eparhial sub Nr. 84/1910.

Recursele ajustate cu documentele necesare și cu atestat despre serviciul de până acum sunt a se înaintă protopopului concernent în Chișineu (*Kisjenő*), județul Arad în termenul concursual, sub durata căruia recurenții, având în vedere § 33 din Regl. par., pe lângă prealabilă încuviințare a protopopului cocern., vor avea a se prezenta în sf. biserică din G. Vârșand în vreo Duminecă sau sărbătoare spre a-și arăta destoinicia în oratorie și rituale, nu altcum și în cântarea bis., iar încât vor fi din altă dieceză vor dovedi, că au și consimțământul Consistorului diecezan.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Dr. Dimitrie Barbu* protopopul tractual

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din **Moșnița**, protopopiatul Timișoara, jud. Timiș, se publică concurs în termen de **30 zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele sunt:

- Salar dela epitropia culturală 1200 cor. anual.
- Cvartir constător din 2 odăi, 1 culină, 1 cămară și grădină.
- Pentru acoperirea salariului dela suma de 1200 cor. în sus se va cere ajutor dela stat.
- Conferința învățătorescă 20 cor.
- Scripturistica 20 cor.

Sala de învățământ o va curăți și iniătri biserica, iar cvartirul învățătoresc învățătorul.

Alesul e deobligat să conducă strana.

Reflectanții sunt poțtiți a-și înainta la Oficiul protopopesic în termenul fixat rugățile adresate Comitetului par. din Moșnița cu documentele recerute, și a se preinta într-una din Duminici în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cânt și tipic.

Din ședința comitetului parohial ținută în 8/21 Noemvrie 1919.

Ioan Iliovicu, m. p.
par. pres. comit.

Ioan Surdu,
not. comit. par.

În conțelegere cu: *Ioan Oprea* protopop. inspector școlar.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. I. **Dieci** protopresbiteratul Buteni, să escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul aficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt: 1. Sesia parohială de 40 jughere. 2. 2 grădini parohiale. 3. Casă parohială cu 4 odăi și aparținătoare. 4. Birul și stolele legale. 5. Intregirea dela stat pentru care parohia nu garantează. Dările publice le va solvi alesul. Parohia fiind de cl. I., de la reflectanți să pretinde cvalificație de el. I.

Reflectanții sunt poțtiți ca recourse, ajustate conform Regulamentului și adresate com. par. din Dieci să le subștearnă of. protopresbiterat din Buteni având până la termenul regulamentar a să prezenta în sf. biserică din Dieci, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie. Concurenții din alta dieceză au să dovedească consentimentul Consistorului și respective a Episcopului diecezan de a putea reflecta la această parohie.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu *F. Roxin*, protopresbiter.

—□—

3—3

Cenzurat: *Alexandru T. Stamatiad*.

Redactor responsabil: *Dr. Teodor Botiș*, profesor.